

Actualiteiten COVID-19 maandag 28 september

Algemeen Beeld 28/9

- Al enkele weken zien we een toename in de bevestigde COVID-19, gevallen, m.n. onder jongere leeftijdsgroepen. Op 28 september waren er **2921** nieuwe positief geteste mensen gerapporteerd. Het aantal positieve testen per 100.000 inwoners bedraagt **16,8**.
- Deze toename is niet alleen toe te schrijven aan het aantal toegenomen testen en zal niet beperkt blijven tot jongere leeftijdsgroepen.
- Ook in de **landen om ons heen** zien we een stijging van het aantal besmettingen toenemen.
- De ziekenhuiszorg staat nu al onder druk (en met een R boven de 1 is het waarschijnlijk dat dit snel toeneemt). Afgelopen weken zien we het aantal ziekenhuisopnames dan ook stijgen, op **28 september was dit 35,7** ziekenhuisopnames (signaalwaarde = 40).
- Het aantal nieuwe IC-opnames op 28 september is **12** (signaalwaarde = 10) en de actuele IC-bezetting bedraagt op 27 september 127.
- De R zit al heel lang boven de 1 en dat zie je nu in de stijgingen van het aantal besmettingen.
- De nieuwe schatting (onder voorbehoud) **Rt is 1,27** en het aantal besmettelijke mensen is geschat **146.380**. Voor elke week met R van 1,3 hebben we 3 weken "hersteltijd" nodig om te voorkomen dat de zorg overbelast raakt.
- RIVM kan geen prognose geven van het aantal besmettelijke personen over 1 tot 2 weken. Maar op basis van 146.000 besmettelijke personen nu en een R-waarde rond de 1,3 is het niet ondenkbaar dat we over ruim een week de 200.000 personen voorbij gaan.
- Omdat het even duurt voordat de maatregelen doorsijpelen in een verlaging van de R, zal dit naar alle waarschijnlijkheid gebeuren, ongeacht de maatregelen die we nu nemen.
- Doel is om te zorgen dat de R over twee weken weer onder de 1 duikt en het aantal besmettelijke personen vanaf dan afneemt.
- Vrijwel alle regio's zitten nu (ruim) boven de signaalwaarde van 7 positief getesten per 100k inwoners.

ZJCN

- Aantal positief geteste mensen totaal: Curaçao 360 (+45), Aruba 8044 (+88), Sint Maarten 644 (+26), Bonaire 88 (+13) St. Eustatius (13), Saba (5) **(28/9)**
- Reisadvies voor Bonaire is ondertussen op Oranje gezet. Het vliegverbod wordt per 1 oktober met een maand verlengd. Ten opzichte van de huidige regeling zal Frankrijk als uitzondering komen te vervallen. Het is nog niet bekend of de lokale noodverordening verlengd zal worden;
Aruba niet veel nieuws anders dan dat het aantal actieve besmettingen afneemt, druk op de zorg lijkt te stabiliseren;
- Op St Maarten lijken de cijfers aan de lage kant. Er wordt volgens RIVM te weinig getest, maar ook het aantal ziekenhuisopnames blijft laag. De cijfers van St Maarten zijn daarom moeilijk te duiden. Deze problematiek zal deze week met het RIVM besproken worden;
Het beeld op Curaçao wordt zorgwekkender door toename aantal actieve positieve gevallen, ook onder ziekenhuispersoneel. Nog weinig patiënten in het ziekenhuis;
- Het is te verwachten dat er deze week meer bijstandsverzoeken aan zullen komen voor Curaçao en Aruba.

Internationaal

- Op een vleesverwerkend bedrijf in het (10)(2a), zo'n 40 km van de grens bij (10)(2a), zijn eind vorige week 26, met name Oost-Europese, medewerkers positief getest op Corona. Het werk op het bedrijf is stil gelegd en alle 300 medewerkers van het bedrijf zijn in quarantaine gegaan. De autoriteiten gaan er vanuit dat deze brandhaard zeer lokaal is en verwachten dat verdere maatregelen niet nodig zijn.
- Bij DG Echo is een aanvraag (eigenlijk voorstel) ingediend in het kader van rescEU. Er worden door lidstaten met 100% middelen van de commissie voorraden hulpmiddelen aangelegd en paraat gehouden om in het geval van een werkelijke crisis in één van de lidstaten snel beschikbaar te kunnen hebben. Het gaat om hulpmiddelen variërend van mondkapjes tot IC-apparatuur en testvoorzieningen. Verschillende lidstaten bij elkaar moeten in het hele pakket voorzien. DG Echo coördineert hierin bij het beoordelen van de voorstellen. De periode van beschikbaarheid is vooralsnog 5 jaar. Op dit moment gaat het om COVID-19 en Ebola. Het Nederlandse voorstel betreft enerzijds een voorraad Ebola vaccins die wordt opgeslagen bij het RIVM en anderzijds apparatuur onder een contract met Philips:
 - Purchase of CE-certified medical equipment:
 - Patient monitoring equipment:
 - Multiparametric patient monitoring devices
 - Blood pressure monitoring kits
 - Pulse oximeters
 - Ultrasound machines
 - Oxygen machines
 De motivatie om hier als Nederland om hierop in te schrijven is vooral "goodwill".
- Het RIVM meldt dat er een stijging van het aantal gevallen wordt gezien in bijna heel Europa. Er zijn nog maar enkele landen die een stabiele epidemiologische situatie laten zien.
- Het RIVM adviseert dat de volgende landen als onveilig moeten worden gemarkeerd:

(10)(2a)

IGJ

- **Werkdruk en werklast verpleegkundigen ziekenhuizen loopt op (MSZ):** De IGJ hoort in veel gesprekken in ziekenhuizen in toenemende mate dat de werkdruk en werkbelasting voor met name verpleegkundigen oploopt. De toename van het aantal COVID-patiënten vraagt veel personele inzet, terwijl ook de toestroom van COVID-verdachte patiënten extra druk legt op de zorgprocessen. Ondertussen is het ziekteverzuim op sommige afdeling hoog, kampt een aantal zorgverleners nog met de gevolgen van de eerste golf (fysieke klachten nadat zij zelf besmet raakten, psychosociale klachten nav de ervaringen in de zorg) en veroorzaakt de 'terugkeer' van COVID-patiënten ook voor nieuwe psychosociale klachten. Bovendien zijn verpleegkundigen emotioneel (boos, verdrietig) over maatschappelijke ontwikkelingen zoals het afnemend draagvlak voor de algemene voorzorgsmaatregelen en #ikdoenietmeer mee en politieke discussies die vervreemd lijken van de ervaringen van mensen aan het bed (de structurele beloning van zorgverleners, de zorgbonus en de lijsten van VWS, mondkapjesgebruik in de zorg). Actie IGJ: Het is van belang dat alle partijen in en om de zorg luisteren naar verpleegkundigen en zorgen dat zij zich betrokken voelen. De IGJ besteedt hier in haar toezicht op de ziekenhuizen ook nadrukkelijk aandacht aan, door met verpleegkundigen in gesprek te gaan, de rol van Verpleegkundige Adviesraden te agenderen en de bestuurder te bevragen op de betrokkenheid van verpleegkundigen bij de voorbereidingen op de tweede golf.
- **Zorgen over personele bezetting (zorgbreed):** De IGJ ontvangt uit alle zorgsectoren signalen over problemen over de beschikbaarheid en inzet van gekwalificeerd personeel. Het wordt voor zorg- en jeugdzorgaanbieders steeds lastiger om de dienstroosters ingevuld te krijgen. Achterliggende redenen zijn: het eerder testen vanwege verkoudheidsklachten, de (verschillende) quarantainemaatregelen bij klachten en periode tot uitslag test, het ziekteverzuim (onder ambulancepersoneel is dit rond de 10%), de al krappe bezetting waar een zorgaanbieder mee te maken had, het gebrek aan gekwalificeerd personeel. Vanuit V&V heeft de IGJ meerdere signalen ontvangen dat –mede op advies van de GGD- een positief geteste medewerker wel aan het werk kon gaan, mits deze in volledige beschermende kleding kon werken. Dit vanwege het continuïteitsprobleem. Ook hoort IGJ signalen dat grote huisartspraktijken door de quarantainemaatregelen niet meer in staat te zijn om de reguliere zorg voort te zetten. Signaal aan RIVM/sectoren om gezamenlijk tot eenduidige quarantainemaatregelen te komen voor zorgpersoneel. En daar waar nodig na te denken over aanvullende /alternatieve maatregelen.
- **Kleine zorgaanbieders onvoldoende in beeld bij regionale overleggen (GZ en V&V):** In de contacten met kleine zorgaanbieders hoort IGJ dat deze zorgaanbieders nog steeds niet of onvoldoende in beeld zijn bij regionale overleggen. Hierdoor missen zij bijvoorbeeld actuele informatievoorziening en de aansluiting bij gezamenlijke initiatieven zoals de inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen. Actie VWS: signaal onder de aandacht te brengen van de directeuren publieke gezondheid.
- **Oplopende kosten levering dagbehandeling (GZ en V&V):** IGJ hoort in gesprekken met zorgaanbieders in de GZ en V&V sector dat zij de kosten zien oplopen. Dit komt omdat zij nu dagbehandeling aan kleine groepen geven. Ook lopen ze inkomsten mis, doordat cliënten uit angst niet verschijnen op de dagbehandeling.

- **Ventilatiesystemen (V&V):** Uit veertig gesprekken met bestuurders uit de V&V sector blijkt dat bijna alle bestuurders bekend zijn met de richtlijnen voor ventilatiesystemen. Meerdere bestuurders geven aan dat zij een door een interne of externe deskundige een controle hebben laten uitvoeren op de ventilatiesystemen naar aanleiding van de nieuwe richtlijnen.
- **Bron –en contactonderzoek (V&V):** In de contacten met bestuurders in de VVT-sector geven zij aan dat het voor de zorgaanbieder vaak onduidelijk is wat de bron van de besmettingen is. Meerdere bestuurders geven aan dat wanneer de GGD bron- en contactonderzoek doet, zij geen uitspraken doet naar de zorgaanbieder over de bron van de besmetting.
- **Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) organiseert eigen teststraat door inzet commerciële organisatie (ZAJ):** Voor meerdere instellingen vallend onder DJI, waaronder tbs-klinieken, gevangenissen en vreemdelingenbewaring, en de particuliere tbs-klinieken bleek het meer moeite te kosten om de personele bezetting rond te krijgen. Dit heeft te maken met de langere wachttijd voor testen en uitslag bij de lokale GGD'en. DJI heeft inmiddels een alternatieve testroute georganiseerd via een commerciële organisatie. Dit is alleen bedoeld voor DJI-locaties waar testen bij de lokale GGD een knelpunt is en als testen via lokaal opgezette, met de lokale GGD afgestemde initiatieven evenmin mogelijk is. En alleen van toepassing op medewerkers van DJI met een vitale functie die niet te vervangen zijn. Deze maatregel is tijdelijk van aard en zodra de GGD'en weer beschikken over voldoende testcapaciteit zal dit weer via de eigenlijke route plaats vinden.

Sport

- Na de ophef van vorige week, waarbij voetbalsupporters in de Kuip in Rotterdam en buiten het Willem-II-stadion in Tilburg zich evident niet aan de coronamaatregelen hielden, lijkt het afgelopen weekend beter te zijn gegaan. Het was stiller in de stadions en in verschillende stadions corrigeerden supporters elkaar als het mis dreigde te gaan.